Растителна защита
електронно списание за растителна защита
семена, торове и земеделие
ISSN 2815-522X

'Nacionalni program za kontrolu štetnika na trajnim nasadima tijekom zimskog razdoblja i kontrolu crnog bušača (Capnodis tenebrionis)'

Растителна Защита

Datum 07.11.2026 | **Broj** 11/2026 | **ISSN** 2815-522X | **Jezik** HR
www.plant-protection.com/article/2486?lang=hr

Razvoj „Nacionalnog programa za suzbijanje štetnika u trajnim nasadima tijekom zimskog razdoblja i suzbijanje crne zlatice (Capnodis tenebrionis)“ (Program) ima za cilj ograničiti gubitke i širenje bolesti i štetnika u zemlji. Program se prvenstveno bavi štetnicima na koje se primjenjuju agrotehničke i kemijske mjere suzbijanja izvan vegetacijskog razdoblja biljaka. Njihova provedba smanjuje rezervoar štetnika i uzročnika bolesti koji prezimljuju u voćnim kulturama, što osigurava normalan razvoj biljaka na početku vegetacijskog razdoblja i smanjuje broj prskanja tijekom vegetacije. Posljednjih godina uočeno je širenje površina pod malinom i jagodom u zemlji te godišnje povećanje proizvodnje. Te se kulture također uzgajaju na stalnom mjestu godinama, zbog čega su 2015. godine, nakon dopune Programa, uključeni i štetnici maline i jagode koji se mogu suzbijati mjerama izvan aktivne vegetacije kultura. Tijekom posljednjih nekoliko godina trend u razvoju štetnika crne zlatice (Capnodis tenebrionis) jest postupno širenje područja rasprostranjenosti i povećanje broja zaraženih i uništenih biljaka, odnosno u nasadima koštuničavog i jezgričavog voća, uljne ruže i ukrasnih vrsta iz porodice Rosaceae. U 2026. godini „Nacionalni program za suzbijanje štetnika u trajnim nasadima tijekom zimskog razdoblja“ dopunjen je mjerama za ograničavanje širenja štetnika crne zlatice (Capnodis tenebrionis), a naziv mu je promijenjen u „Nacionalni program za suzbijanje štetnika u trajnim nasadima tijekom zimskog razdoblja i suzbijanje crne zlatice (Capnodis tenebrionis)“.

Zahtjev iz europske politike o „održivoj uporabi pesticida“ jamči i proizvodnju kvalitetnih poljoprivrednih proizvoda bez ostataka pesticida i visoku razinu zaštite ljudskog zdravlja te očuvanje okoliša od negativnog utjecaja pesticida. Jesensko-zimska prskanja trajnih nasada uništavaju oblike štetnika koji prezimljuju, a također sprječavaju razvoj brojnih uzročnika bolesti. Osim kemijskih sredstava, u suzbijanju štetnika u trajnim nasadima tijekom tog razdoblja primjenjuju se agrotehničke i biološke metode.

Sadašnji Nacionalni program namijenjen je stručnjacima – agronomima i poljoprivrednim proizvođačima te je usmjeren na bolesti i štetnike čiji se razvoj može ograničiti primjenom jesensko-zimskih zaštitnih mjera. Program je izrađen na temelju čl. 2. Zakona o zaštiti bilja i Naredbe br. RD 09-656/27.09.2013. ministra poljoprivrede i hrane od strane radne skupine koju su činili zaposlenici Ministarstva poljoprivrede i hrane, Bugarske agencije za sigurnost hrane, Regionalne uprave za sigurnost hrane – Kyustendil, Regionalne uprave za sigurnost hrane – Pazardzhik i Regionalne uprave za sigurnost hrane – Plovdiv, uz aktivnu pomoć Poljoprivrednog sveučilišta – Plovdiv, a dopunjen je 2015. godine uz pomoć Instituta za poljoprivredu – Kyustendil. U 2019. godini, uz pomoć Instituta za ruže i eterično-uljne kulture – Kazanlak, proširen je opseg Programa te je u njega dodana uljna ruža. Kako bi se ponudila rješenja za suočavanje s problemom prenamnoženosti štetnika crne zlatice (Capnodis tenebrionis), Naredbom br. RD 11-528/24.02.2025. izvršnog direktora BASF-a odobrene su „Smjernice za primjenu mjera za suzbijanje crne zlatice (Capnodis tenebrionis) u drvenastim voćnim i ukrasnim vrstama iz porodice Rosaceae na području Republike 5 Bugarske“.

U izradi Programa korištena su znanstvena mišljenja, podaci, tablice, prezentacije, fotografije, Dobra praksa zaštite bilja u voćnim kulturama, malinama, jagodama i eterično-uljnim kulturama, materijali EPPO-a (Europske i mediteranske organizacije za zaštitu bilja) i drugi.

Nacionalni program za suzbijanje štetnika u trajnim nasadima tijekom zimskog razdoblja i suzbijanje crne zlatice (Capnodis tenebrionis) može se pregledati na web-stranici BASF-a ili **OVDJE**